

Møde med Folketingets Social- og Indenrigsudvalg den 11. februar 2016

Delegation

Borgmestrene fra Frederikshavn, Læsø, Hjørring, Brønderslev og Jammerbugt kommuner samt repræsentanter fra kommunernes direktionser.

Tema:

I forhold til den kommende udligningsreform er der behov for mere ensartede finansieringsmuligheder, så borgerne i hele Danmark oplever at få mulighed for nogenlunde samme serviceniveau.

Der er fra flere sider peget på uhensigtsmæssigheder i det nuværende udligningssystem og de anvendte kriterier heri, bl.a. er der taget følgende initiativer:

- Udligning.nu
- Bedre balance
- Påpegning af skævheder som følge af refusionsomlægningen på arbejdsmarkedsområdet
- Finansieringsudvalget har selv peget på skævheder i udlændingeudligningen

Kommunerne er stillet en udligningsreform i udsigt med virkning fra 1. januar 2018, og delegationen ønsker at der sættes fokus på en samlet udligningsreform, der går i retning af at sikre mere ensartede finansieringsmuligheder for alle kommuner.

Den nuværende udligning indeholder en række skævheder:

- Udligningsmekanismerne er blevet skævvredet som følge af en demografisk udvikling, hvor uddannelsessøgende unge flytter til byerne.
 - Det aldersbetingede udgiftsbehov vægtes lavt, hvilket favoriserer bykommuner med mange unge.
 - De beregnede sociale udgiftsbehov overkompenserer bykommuner og underkompenserer landkommuner i ft de faktiske sociale udgifter.
- Kompensationsmekanismerne på arbejdsmarkedsområdet er ligeledes blevet skævvredet som følge af den demografiske udvikling.
- Landkommunernes udgifter til førtidspension, kontanthjælp mv vokser relativt når de ressourcestærke unge flytter efter uddannelse, og de budgetgaranterede udgifter til indkomstoverførsler kompenseres kun ift landsgennemsnittet.

- Arbejdsstyrken falder i landkommunerne, og det fører også til lavere ledighed og færre udgifter til A-dagpenge, men da beskæftigelsestilskuddet afregnes i ft de faktiske udgifter på landsdelsniveau, afleverer Nordjylland "gevinsten" til statskassen.
- Derudover er det tidligere påvist at den særlige Udlændingeuudligning overkompenserer bykommunerne
- Hovedstadsudligningen bidrager på toppen af alt dette til at Danmark inddeles i et A-hold og et B-hold med forskellige finansieringsmuligheder og serviceniveau
- Samlet set er vi hårdt ramt af den demografiske udvikling og samspillet med de forskellige udligningsmekanismer
- Skævhederne kommer også til udtryk ved at vi alle årligt får særtilskud, som kan opfattes som et "plaster på såret"

Bilag:

Reform af udligningssystemet – Nordjyske perspektiver / februar 2016